

Az Újszövetség hellén és judaista háttere

Hellenistischer und Judaistischer Hintergrund des Neuen Testaments

29. Szegedi Nemzetközi Bibliikus Konferencia 29. Internationale Bibelkonferenz in Szeged

A konferencia időpontja/Termin der Konferenz
2018. augusztus 27–29./ von 27. bis 29. August 2018
A konferencia helyszíne/Ort der Konferenz
Szeged Dóm Látogatóközpont/Szeged Konferenzzentrum

Tel./Fax: +36 62 313 151
E-mail: benyik.gyorgy@gmail.com

A Konferencia védnökei/Schirmherren der Konferenz

DR. JAKUBINYI GYÖRGY érsek,
DR. KISS-RIGÓ LÁSZLÓ megyéspüspök,
PROF. DR. JOACHIM GNILKA†,
PROF. DR. SZUROMI SZABOLCS ANZELM rektor (PPKE),
PROF. DR. MARTOS LEVENTE BALÁZS, a PBB tagja.

A konferenciát a Szegedi Nemzetközi Bibliikus Konferencia Alapítvány
rendezi./Die Konferenz wird von der Szeged International Biblical Conference
Foundation organisiert.

Meghívott vitaindító előadók/Eingeladene Hauptreferenten
UDO SCHNELLE (Halle-Wittenberg), KARL-WILHELM NIEBUHR (Jena)

Klaus Berger és Carsten Colpe könyvének (*Religionsgeschichtliches Textbuch zum Neuen Testament*. Göttingen und Zürich: Vandenhoeck & Ruprecht 1987) fordítási munkálatai kapcsán elsöprő erővel vált világossá számomra, hogy az újszövetségi szerzők szövegeiben különböző formában számos ókori téma, műfaj, esetenként konkrét szöveg él tovább, amely a Biblia szövegére sokféle hatást gyakorolt. Erről a témáról átfogó konferenciát eddig nem rendeztek Magyarországon úgy, hogy arra egyszerre hívtak volna meg bibliikusokat és hellenizmus szakértőket. A Szegedi Nemzetközi Konferenciára 38 előadó jelentkezett be.

Während der Übersetzung des oben genannten Buches von Klaus Berger und Carsten Colpe (*Religionsgeschichtliches Textbuch zum Neuen Testament*. Göttingen und Zürich: Vandenhoeck & Ruprecht 1987) ist mir klar geworden, dass die Texte des Neuen Testaments zahlreiche Themen, Gattungen und manchmal konkrete Texte in unterschiedlichen Formen beinhalten und von diesen vielfach beeinflusst werden. Darüber wurde in Ungarn noch kein umfassendes Konferenz unter Mitwirkung von Bibelwissenschaftler und Forscher des hellenistischen Zeitalters organisiert, obwohl zahlreiche hellenistische Werke von Philologen, Spezialisten der Qumranforschung, Assyrologen und Fachleute der rabbinischen Literatur. Deshalb werden auch Übersetzer und Forscher der nichtchristlichen.

Dr. Benyik György
a konferencia igazgatója

ELŐADÁSOK/VORTRAGS

1. **Adorjáni Zoltán** [Kolozsvár (RO)]: *Milyenek láttá Alexandriai Philon a kezdetben teremtett embert?/Das Menschenbild bei der Schöpfung nach der Sicht Philons von Alexandrien.*
2. **Akiyama Manabu János** [Tsukuba (J)]: *Odüsszeia és a János evangélium szerkezete közötti kapcsolat./Significance of the High-Priestly Prayer of Jesus (Jn 17) in comparison with the Structure of the First Half of Homer's Odyssey (Od. 1–12).*
3. **Benyik György** [Szeged (H)]: *János prolog hellenista háttere./John the Prologue and the Hellenistic texts.*
4. **Berger, Klaus** [Heidelberg (D)]: *Übersetzung und Abgrenzung. Die Übersetzungsleistung des hellenistischen Judentums.*
5. **Cifrak, Mario** [Zágráb (HR)]: *„Die Nikolaiten in der Offenbarung des Johannes (2,6.15)“/A Nikolaiták János Jelenések könyvében.*
6. **Csernai Balázs** [Győr (H)]: *Die Nachfolger des „gekreuzigten Sofisten“/A „felszúrt szofista“ követői.*
7. **Czire Szabolcs** [Kolozsvár (RO)]: *The Beelzebul Controversy – A Mediterranean Cultural Reading./A Belzebub-vita mediterrán kulturális olvasata.*
8. **Dávid Nóra** [Szeged (H)]: *„Harmadnapra feltámadok“ (Mt 27:63) – a halál utáni napok jelentősége a második Szentély korában.*
9. **Diószegi-Szabó Pál** [Szeged (H)]: *'ekbole' or 'iactus' in the Acts 27; 18–19, 38 – juridical remarks on possible connections with Hellenistic and Roman maritime law.*
10. **Enghy Sándor** [Sárospatak (H)]: *Az Újszövetség nyelvének grammatikai megoldásai és azok ószövetségi gyökerei.*
11. **Fornberg, Tord** [Uppsala (S)]: *Annunciation narrative, a Hellenistic and a Jewish background.*
12. **Forisek Péter** [Debrecen (H)]: *Vallási szinkretizmus Kis-Ázsiában a Kr. u. 2. század elején.*
13. **Fröhlich Ida** [Budapest (H)]: *„A qumráni Habakkuk-peser. Miért írták?“*
14. **Geréb Zsolt** [Kolozsvár (RO)]: *Die Stoische Lyalität oder die Bruderliebe ist die Treibkraft des Haustafeln Paranensen?*
15. **Hamvas Endre Ádám** [Szeged (H)]: *A kultusz fogalmának átértelmezése a Zsidókhöz írt levélben és a hermetikus irodalomban.*
16. **Hamza Gábor** [Budapest (H)]: *Keresztény Cicero./Der christliche Cicero.*
17. **Kamrada Dolores** [Budapest (H)]: *“Interrelations between the Presentation of the Crucifix and the Adam and Eve Traditions”.*
18. **Kocsis Imre** [Budapest (H)]: *A diakonia a görög-hellenista iratokban és az Újszövetségben. Újabb kutatások kritikus megközelítése./Diakonia in der griechisch-hellenistisch Schriften und Neuen Testament. Eine Kritische Anneherung in die neueres Forschung.*
19. **Kókai Nagy Viktor** [Debrecen, Komárom (H)]: *„Der Freiheitsbegriff bei Paulus“/A szabadság fogalma Pálnál.*
20. **Kovács F. Zsolt** [Kolozsvár (RO)]: *Eudaimonia: sztoikus elméleti ismeret vagy kereszténygyakorlati megvalósítás./Eudaimonia: stoische theoretische Kenntnis oder christliche praktische Verwirklichung?*
21. **Kránitz Mihály** [Budapest (H)]: *Hellén városok Pál útjain./Hellenistic cities on the roads of Saint Paul.*
22. **Kustár György** [Sárospatak (H)]: *Modellkövetés és Jézus-követés. Hellén és zsidó párhuzamok.*
23. **László Virgil** [Budapest (H)]: *Pál alakja és Epimenidész Apcsel 17-ben./The figure of Paul and Epimenides in Acts 17.*
24. **Meiser, Martin** [Wuppertal–Saarbrücken (D)]: *„Die religiöse und kulturelle Enzyklopädie des Markusevangeliums.“*
25. **Németh Áron** [Debrecen (H)]: *Salamon zsolttárai.*
26. **Niebuhr, Karl Wilhelm** [Jena (D)]: *“The New Testament from a Jewish-Hellenistic Perspective: Romans 1:19-23 as a test case.”*
27. **Oláh Zoltán** [Gyulafehérvár (RO)]: *„Barátainknak mondalak titeket ...”. A Jn 15,15 bibliai és hellenisztikus háttere.*
28. **Papp György** [Kolozsvár (RO)]: *„Ouk eni Ioudaios oude Hellen” – kísérlet a szocio-kulturális különbségek feloldására a páli teológiában./“Ouk eni Ioudaios oude Hellen” – an attempt to dissolve socio-cultural differences in the Pauline theology.*
29. **Pecsuk Ottó** [Budapest (H)]: *A páli és a LXX dikaioó-terminológiája mint bibliafordítási kérdés./The dikaioó Terminology in Paul and the LXX as a question of Bible Translation.*
30. **Peres Imre** [Debrecen (H)]: *Hellenisztikus szövegek és képek az Apokalipszisben./Hellenistic texts and pictures in the Apocalypse.*
31. **Pricop, Cosmin** [Bukarest (RO)]: *„Das Wohnen des Logos in den Johannisakten. Versuch einer Rekonstruktion“.*
32. **Rokay Zoltán** [Budapest (H)]
33. **Schnelle, Udo** [Halle–Wittenberg (D)]: *Das Neue Testament als Teil des Hellenismus. – Forschungsgeschichte, Methodologie und Perspektiven./Az Újszövetség mint a hellenizmus része. – Kutatástörténet, módszertan és perspektívák.*
34. **Schimanowski, Gottfried** [Tübingen (D)]: *Sechs Philonische Texte als Hintergrund des Römerbriefes. Kritische Durchsicht durch ein Textbuch.*
35. **Simon L. Zoltán** [Budapest (H)]: *Sedulius, Iuvenus, Arator.*
36. **Szécsi József** [Budapest (H)]: *„Az 1. Korintusi levél 11,1–16 rabbinikus háttere”.*
37. **Szlávik Gábor** [Miskolc (H)]: *Der Montanismus als Widerstandsbewegung im Frühen Christentum.*
38. **Szuromi Szabolcs Anzelm** [Budapest (H)]: *Legal Recognition of the Church in the Roman Empire – The Status of “religio licita”.*
39. **Török Csaba** [Budapest, Esztergom (H)]: *Pasa graphe theopneusztosz literarische parallele und Möglichkeiten der Interpretation.*
40. **Wittkowsky, Vadim** [Berlin, St. Petersburg (D)]: *Traktate des Flavius Josephus als Quellen des lukanischen Doppelwerkes.*

PROGAM – délelőtt

Augusztus 27. hétfő/Montag	Augusztus 28. kedd/Dienstag	Augusztus 29. szerda/Mittwoch
8,00	Laudes és kávé/und Kaffee	Laudes és kávé/und Kaffee
9,00	3. Plenáris Udo Schnelle (45) 4. Plenáris Klaus Berger (30)	7. Plenáris Martin Meiser
10,00	07. Papp György 08. Kókai-Nagy Viktor 09. László Virgil (ENG) Vita – szünet	20. Dávid Nóra (ENG) 21. Vadim Wittkowsky (D) 22. Kamrada Dolores (ENG) Vita – szünet
11,00	5. Plenáris Karl-Wilhelm Niebuhr	8. Plenáris Fröhlich Ida
12,00	10. Szlávik Gábor (D) 11. Pecsuk Ottó (ENG) 12. Török Csaba (D) Vita – szünet	23. Kránitz Mihály 24. Csernai Balázs (D) 25. Akiyama, Manabu János (ENG) Vita – szünet
13,00	Ebéd/Mittagessen	26. Diószegi-Szabó Pál (ENG) 27. Peres Imre (D) 28. Cosmin Pricop (ENG) Vita – szünet

PROGAM – délután

Augusztus 27. hétfő/Montag	Augusztus 28. kedd/Dienstag	Augusztus 29. szerda/Mittwoch
14,00	1. Plenáris Tord Fornberg	Záróünnepség/Abschlussfeier Ebéd/Mittagessen Kuratóriumülés/Vorstandssitzung
15,00	01. Schimanowski, Gottfried. (D) 02. Czire Szabolcs 03. Kocsis Imre (D) Vita – szünet	Elutazás – Ausreisen
16,00	2. Plenáris Szuruomi Szabolcs Anzelm	
17,00	04. Enghy Sándor 05. Kustár György 06. Mario Cifrak (D) Vita – szünet	
18,00	J. Gnilka Erinnerung Liturgie in Dóm	
19,00	Vacsora/Abendessen	

AZ ÚJSZÖVETSÉG HELLÉN ÉS JUDAISTA HÁTTERE

HELLENISTISCHER UND JUDAISTISCHER HINTERGRUND DES NEUEN TESTAMENTS

29. Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferencia
29. Internationale Bibelkonferenz in Szeged

2018. augusztus 27–29./ von 27. bis 29. August 2018

Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferencia Alapítvány
Szeged International Biblical Conference Foundation

